

Gwida dwar kif tilbes u tinza tagħmir protettiv personali f'ambjenti fil-qasam tal-kura tas-saħħa għall-kura ta' pazjenti bil-COVID-19 suspettat jew konfermat

Frar 2020

Kamp ta' applikazzjoni ta' dan id-dokument

Dan id-dokument jipprovdi appoġġ għall-ħaddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa li qed jindirizzaw każijiet suspettati jew konfermati tal-coronavirus 2019 l-ġdid (COVID-19). L-oġġettivi ġenerali tad-dokument huma:

- li jiġi pprezentat is-sett minimu ta' tagħmir protettiv personali (PPE) meħtieġ biex jiġu indirizzati każijiet suspettati jew konfermati tal-COVID-19;
- li l-ħaddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa jsiru konxji tal-aspetti kritiċi ta' kif jilbsu u jneħħu l-PPE; u
- li tissaħħah is-sikurezza okkupazzjonali fil-ħaddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa għall-pazjenti suspettati, jew konfermati, bil-COVID-19.

Dan id-dokument huwa bbażat fuq it-tagħrif attwali dwar il-COVID-19 u l-aħjar prattiki dwar il-PPE.

L-ECDC se jaġġorna dan id-dokument abbażi tas-sitwazzjoni li qed tevolvi u jekk ikunx hemm informazzjoni rilevanti ġdida.

Udjenza fil-mira

Il-ħaddiema fil-qasam tal-kura tas-saħħa u l-persunal tal-prevenzjoni u l-kontroll ta' infezzjonijiet fil-pajjiżi tal-UE/taż-ŻEE u fir-Renju Unit.

Sfond

X'inhu SARS-CoV-2 u COVID-19?

L-aġent kawżattiv involut fit-tifqigħat attwali tal-COVID-19 huwa virus li jappartjeni għall-familja tal-*Coronaviridae* (genus: *Betacoronavirus*), familja kbira ta' viruses tal-RNA bi strand waħda u b'sens pożittiv miġburin flimkien (enveloped, positive-sense single-stranded RNA viruses). Il-coronaviruses jiġu trażmessi fil-biċċa l-kbira tal-każijiet permezz ta' qtar respiratorju kbir u trażmissjoni b'kuntatt, iżda ġew proposti wkoll modi oħrajn ta' trażmissjoni (jiġifieri mill-arja u mir-rawt orali).

Il-perjodu medju ta' inkubazzjoni huwa stmat minn hamest ijiem sa sitt ijiem, li jvarja minn zero jiem sa 14-il jum [1]. Attwalment ma hemm l-ebda kura speċifika jew vaċċin speċifiku kontra l-COVID-19.

Aktar informazzjoni ta' sfond dwar il-marda hija disponibbli online fuq [ECDC](#) [2] u [WHO](#) [3], u fl-aħħar Valutazzjoni Rapida tar-Riskju tal-ECDC [4].

Sett minimu sugġerit tal-PPE

Is-sett minimu sugġerit tal-PPE jipproteġi mill-kuntatt, il-qtar u t-trażmissjoni mill-arja. Il-kompożizzjoni tas-sett hija deskritta fit-Tabella 1 u murija fil-Figura 1.

Tabella 1. Kompożizzjoni minima ta' sett tal-PPE għall-ġestjoni ta' każijiet suspettati jew konfermati tal-COVID-19

Protezzjoni	PPE sugġerit
Protezzjoni respiratorja	Respiratur FFP2 jew FFP3 (verżjoni bil-valv jew mingħar valv)*
Protezzjoni għall-għajnejn	Gogils (jew elmu tal-wiċċ)
Protezzjoni għall-ġisem	Ġagaga bil-kmiem twal u rezistenti għall-ilma
Protezzjoni għall-idejn	Ingwanti

* F'każ ta' nuqqas ta' respiratorji, huwa rakkomandat l-użu ta' maskli tal-wiċċ (maskli tal-kirurgija jew dawk proċedurali). Meta jintuża dan it-tip ta' PPE, il-limitazzjonijiet u r-riskji konnessi mal-użu tiegħu għandu jkun valutat abbażi ta' każ b'każ.

Protezzjoni respiratorja

Ir-respiratorju jipproteġi mill-inalazzjoni ta' qtar u partikuli. Peress li tipi differenti ta' respiratorji joqogħdu mal-wiċċ b'mod differenti bejn l-utenti, ir-respiratorju jeħtieġ test ta' kif joqgħod mal-wiċċ.

L-ECDC jissuggerixxi l-użu ta' respiratorji ta' mal-wiċċ li jiffiltraw (filtering face-piece (FFP)) tal-klassi 2 jew 3 (FFP2 jew FFP3, Figura 1) għall-valutazzjoni ta' każ suspettat jew il-ġestjoni ta' każ konfermat. Respiratur FFP3 għandu jintuża dejjem meta jitwettqu proċeduri li jiġġeneraw l-aerosol.

Il-maskli tal-wiċċ (maskli tal-kirurgija) jipproteġu prinċipalment minn esalazzjoni ta' qtar [5]; l-użu tagħhom huwa rakkomandat f'każ ta' nuqqas ta' respiratorji u abbażi ta' valutazzjoni ta' każ b'każ. Il-maskli tal-kirurgija ma jeħtieġux test ta' kif joqgħodu mal-wiċċ.

Protezzjoni għall-għajnejn

Il-gogils, jew l-elmi tal-wiċċ (Figura 2), għandhom jintużaw għall-prevenzjoni mill-esponiment għall-virus tal-mukus tal-għajnejn.

Importanti: il-gogils jeħtieġ li joqogħdu mal-wiċċ tal-utent u għandhom ikunu kompatibbli mar-respiratur.

Protezzjoni għall-ġisem

Għandhom jintużaw ġagagi bil-kmiem twal u rezistenti għall-ilma għall-prevenzjoni ta' kontaminazzjoni tal-ġisem. Dan l-oġġett tal-PPE m'hemmx għalfejn ikun sterili sakemm ma jintużax f'ambjent sterili (eż. kamra tal-interventi kirurġiċi).

Jekk il-ġagagi rezistenti għall-ilma ma jkunx disponibbli, jista' jintuża fardal tal-plastik ta' użu ta' darba li jintlibes fuq il-ġagaga mhux rezistenti għall-ilma.

Protezzjoni għall-idejn

Għandhom jintużaw l-ingwanti għall-ġestjoni ta' pazjenti suspettati jew konfermati bil-COVID-19.

Għal aktar informazzjoni dettaljata dwar il-PPE fil-kura ta' pazjenti suspettati jew konfermati bil-COVID-19 f'ambjenti fil-qasam tal-kura tas-saħħa, jekk jogħġbok irreferi għal dan id-[dokument tekniku tal-ECDC](#) [6].

Figura 1. Sett tal-PPE minimu sugġerit għall-ġestjoni ta' każijiet suspettati jew konfermati tal-COVID-19: Respiraturi FFP2 jew FFP3, gogils, ġagaga bil-kmiem twal u reżistenti għall-ilma u ingwanti

Figura 2. Elmu tal-wiċċ

Il-biċċa l-kbira tal-komponenti tal-PPE jġu f'daqsijiet differenti, u huwa importanti li ssir enfasi li l-PPE ma jsegwix il-prinċipju ta' daqs wiehed jiġi lil kulhadd. PPE li jiġi sew lil min jilbsu huwa essenzjali biex ikun hemm protezzjoni; daqs mhux adatt ma jipproteġix lil min jilbsu.

Għandek opzjonijiet differenti biex tilbes (tpoġġi fuq il-ġisem) jew tneħhi (tinža) l-PPE. L-ECDC jissuġġerixxi l-proċedura li ġejja biex tilbes u tinža l-PPE b'mod sigur.

Kif tilbes il-PPE

Qabel ma tilbes il-PPE għall-ġestjoni ta' każ suspettat jew konfermat tal-COVID-19, għandek tagħmel l-iġjene adatta tal-idejn skont ir-rakkomandazzjonijiet internazzjonali [7]. Dan hu aspekt kritiku f'dan l-ambjent u għandu jsir b'użu ta' soluzzjoni bbażata fuq l-alkoħol f'konformità mal-istruzzjonijiet tal-manifattur (Figura 3).

Figura 3. L-iġjene tal-idejn li ssir bl-użu ta' soluzzjoni bbażata fuq l-alkoħol

L-ewwel PPE li għandek tilbes (Figura 4) huwa l-ġagaga. Jeżistu tipi differenti ta' ġagagi (ta' użu ta' darba, jistgħu jerġgħu jintużaw); din il-gwida tippreżenta ġagaga bil-kmiem twal u rezistenti għall-ilma li tista' terġa' tintuża. Meta tintuża ġagaga li tinqafel fuq wara, kif jidher hawn taħt, it-tieni operatur għandu jgħin biex jaqfel il-buttuni fuq wara (Figura 5).

Figura 4. Kif tilbes ġagaga bil-kmiem twal u rezistenti għall-ilma

Figura 5. Kif taqfel il-buttuni fuq wara tal-ġagaga; dan isir minn assistent

Wara li tilbes il-ġagaga, huwa ssuġġerit li tkompli bir-respiratur li jipproteġi mill-inalazzjoni ta' qtar u partikuli. L-ECDC jissuġġerixxi li r-respiraturi FFP2 jew FFP3 (Figura 6) jintużaw għall-proċeduri kollha fil-ġestjoni ta' każ suspettat jew konfermat tal-COVID-19. Wara li tilbes ir-respiratur huwa importanti li jsir test biex jikkonferma jekk dan jiġi lil min jilbsu, skont l-istruzzjonijiet tal-manifattur. Jeżistu metodi differenti biex jikkonfermaw li respiratur jiġi lil min jilbsu. Aktar informazzjoni tista' tinstab fid-dokument tekniku tal-ECDC "[L-użu sigur ta' taġmir protettiv personali fil-kura ta' mard infettiv ta' konsegwenza għolja \(Safe use of personal protective equipment in the treatment of infectious diseases of high consequence\)](#)" [5].

Figura 6. Kif tilbes respiratur FFP (klassi 2 jew 3)

Il-klipp tal-imnieher tal-metall trid tiġi aġġustata (Figura 7) u ċ-ċineg għandhom jinqafu u jkunu ssikkati biex joqogħdu f'pothom sew u jkunu komdi. Jekk ir-respiratur ma jkunx jista' jiġi sew, ippożizzjona ċ-ċineg f'forma ta' salib. Madankollu, din il-modifika żgħira tista' timplika devjazzjoni mir-rakkomandazzjonijiet fil-manwal tal-prodott tal-manifattur.

Figura 7. Kif tqiegħed f'potha l-klipp tal-imnieher tal-metall tar-respiratur

Jekk tilbes maskla tal-wiċċ (maskla tal-kirurgija) minflok respiratur (Figura 8), huwa importanti li tippożizzjonaha b'mod korrett fuq il-wiċċ u taġġustaha bil-klipp tal-imnieher tal-metall (Figura 9) sabiex tkun tiġik sew.

Figura 8. Kif tilbes maskla tal-wiċċ (maskla tal-kirurgija)**Figura 9. Kif tqiegħed f'potha l-klipp tal-imnieħer tal-metall**

Ladarba r-respiratur ikun ippożizzjonat eżatt, ilbes il-gogils għall-protezzjoni għall-ghajnejn. Poġġi l-gogils fuq iċ-ċineg tal-maskla u kun żgur li ċ-ċinga elastika tad-drapp toqgħod eżatt - iżda mhux issikkata żżejjed (Figuri 10 u 11).

Figura 10. Kif tilbes il-gogils biċ-ċinga elastika tad-drapp

Figura 11. Dehra mill-ġenb tal-gogils biċ-ċinga elastika tad-drapp

Jekk tuża gogils wesgħin, kun żgur li qegħdin ippożizzjonati eżatt u li jiġuk sew (Figura 12).

Figura 12. Kif tilbes gogils wesgħin

Wara l-gogils, imiss l-ingwanti. Meta tilbes l-ingwanti, huwa importanti li testendi l-ingwanta biex tkopri l-polz fuq il-pulzieri tal-ġagaga (Figura 13). Għal dawk li jkunu allergiċi għal ingwanti tal-latex, għandu jkun hemm disponibbli opzjoni alternattiva, pereżempju ingwanti tan-nitril.

Figura 13. Kif tilbes l-ingwanti

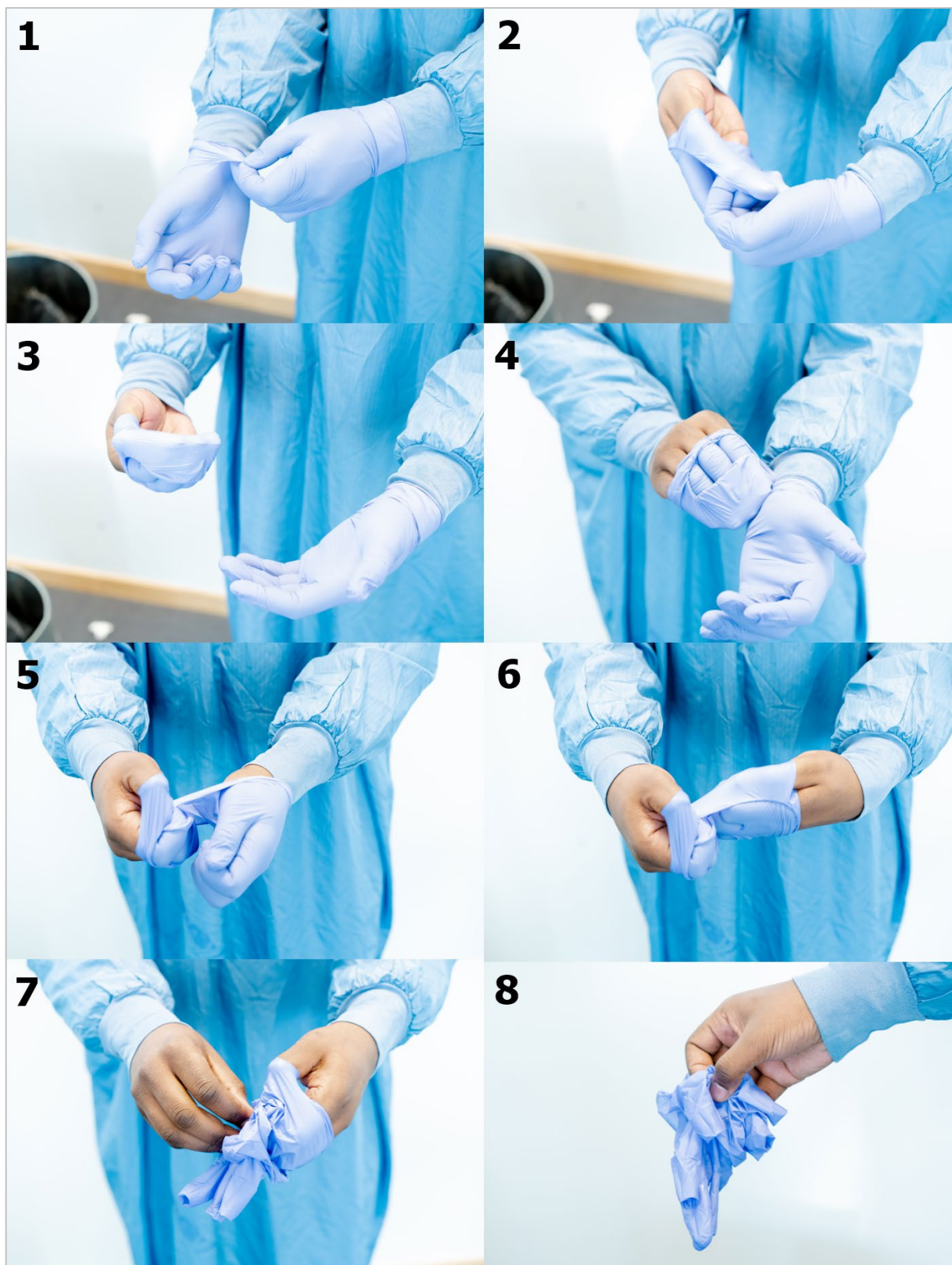

Kif tneħhi (tinža) l-PPE

Meta l-PPE jintlibes kif suppost dan jipproteġi lill-ħaddiem fil-qasam tal-kura tas-saħħa minn kontaminazzjoni. Wara li l-pazjent jiġi eżaminat, il-mod kif tneħhi (tinža) l-PPE huwa pass kritiku u importanti li jeħtieġ li jsir sew biex tevita awtokontaminazzjoni peress li issa l-PPE jista' jkun kontaminat.

L-ewwel neħhi l-ingwanti għax dawn jitqiesu bħala oġġett kontaminat ħafna. L-użu ta' dizinfettant tal-idejn abbażi tal-alkoħol għandu jitqies qabel tneħhi l-ingwanti. Għandek tneħhi l-ingwanti billi ssegwi tmien passi (Figura 14).

Ibda billi (1) taqbad sew u żżomm l-ingwanta (bl-id l-oħra li għadha bl-ingwanta) minn bejn il-pala tal-id u l-polz, (2) iġbed l-ingwanta 'l isfel mill-polz (3) sakemm taqlibha ta' taħt fuq u tkopri s-swaba'. Issa bl-id li tkun nofsha mgħottija bl-ingwanta, (4) aqbad sew u żomm l-id li għadha kollha mgħottija bl-ingwanta minn bejn il-pala tal-id u l-polz, (5) iġbed l-ingwanta 'l isfel mill-polz (6) sakemm taqlibha ta' taħt fuq u tkopri s-swaba'. Issa li ż-żewġ idejn huma nofshom mgħottija bl-ingwanti, (7) neħhi l-ingwanta għalkollox minn id waħda billi taqbad il-parti ta' ġewwa tal-ingwanta u tiġbidha 'l isfel mill-id, u aġġmel l-istess għall-id li għadha nofsha mgħottija bl-ingwanta bl-id li hi mingħajr ingwanta, filwaqt li dejjem taqbad il-parti ta' ġewwa tal-ingwanta. Armi l-ingwanti (8) f'landa għar-rimi ta' oġġetti ta' periklu bijoloġiku.

Figura 14. Kif tneħhi l-ingwanti (passi 1 sa 8)

Wara li tneħhi l-ingwanti, għandha ssir l-iġjene tal-idejn u ilbes par ingwanti ġodda biex tkun tista' tkompli bil-proċedura li tinza. L-użu ta' par ingwanti ġodda jipprevjeni awtokontaminazzjoni.

Meta tilbes il-par ingwanti ġodda, neħhi l-ġagaga. Meta tintuża ġagaga li tinqafel fuq wara (kif jidher f'dan id-dokument), it-tieni operatur għandu jgħin biex jiftaħ il-buttuni fuq wara tal-ġagaga (Figura 15). L-assistent għandu jilbes l-ingwanti u maskla kirurġika, li jeħtieġ jitneħhew wara li tinfetaħ il-ġagaga. Wara li l-assistent ineħhi l-ingwanti, għandha ssir l-iġjene tal-idejn bl-użu ta' soluzzjoni alkoħolika. Wara li jinfetħu l-buttuni tal-ġagaga, il-ħaddiem fil-qasam tal-kura tas-saħħa jista' jneħhi l-ġagaga billi jaqbad il-ġagaga minn wara (Figura 16) u jiġbidha 'l bogħod mill-ġisem, filwaqt li l-parti kontaminata ta' quddiem tal-ġagaga tinzamm fuq ġewwa (Figura 17).

Figura 15. Kif jinfetħu l-buttuni fuq wara tal-ġagaga, li ssir minn assistent

Figura 16. Kif tneħhi l-ġagaga: billi taqbad il-ġagaga minn wara

Figura 17. Kif tneħhi l-ġagaga: billi tiġbed il-ġagaga 'l bogħod mill-ġisem

Il-ġagagi li jintlibsu darba biss issa jistgħu jintremew; il-ġagagi li jistgħu jerġgħu jintużaw għandhom jitpoġġew f'basket jew kontenitur biex jiġu diżinfettati (Figura 18).

Figura 18. Kif tpoġġi l-ġagaga f'kontenitur għar-rimi ta' oġġetti ta' periklu bijoloġiku biex tiġi diżinfettata

Wara l-ġagaga, għandek tneħhi l-gogils u jew tarmihom jekk huma ta' użu ta' darba, jew poġġihom f'basket jew kontenitur biex jiġu diżinfettati. Sabiex tneħhi l-gogils, poġġi saba' taħt iċ-ċinga elastika tad-drapp fuq wara tar-ras u neħhi l-gogils kif muri fil-Figura 19. Evita li tmiss il-parti ta' quddiem tal-gogils, għax tista' tkun kontaminata. Jekk tuża gogils wesgħin, dawn għandek tneħhihom kif muri fil-Figura 20.

Figura 19. Kif tneħhi l-gogils b'ċinga elastika tad-drapp (passi 1 sa 4)

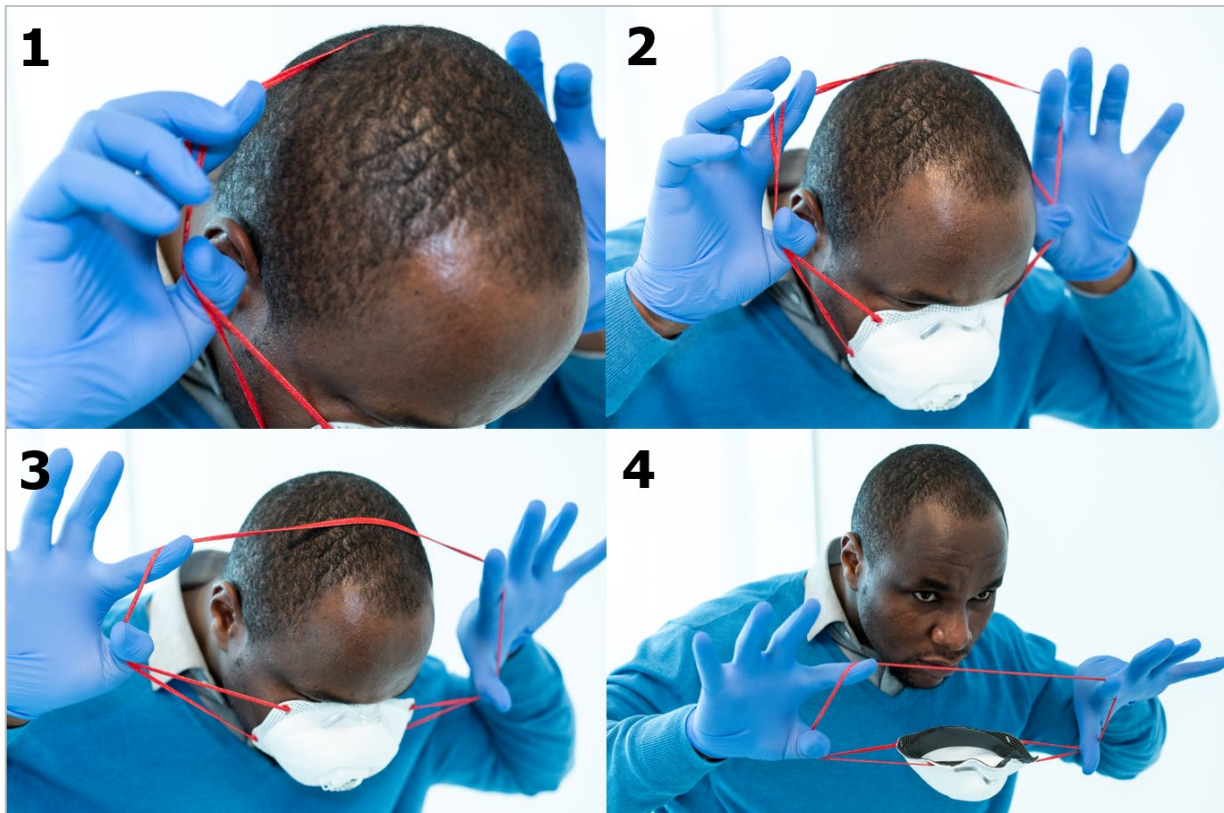
Figura 20. Kif tneħhi l-gogils wesgħin (passi 1 sa 2)

Wara neħhi r-respiratur. Sabiex tneħhi r-respiratur, poġġi saba' jew is-saba' l-kbir taħt iċ-ċingi fuq wara u neħhi r-respiratur kif muri fil-Figura 21.

Ir-respiratur (jew il-maskla kirurġika) għandhom jintremew wara li jitneħhew. Huwa importanti li tevita li tmiss ir-respiratur bl-ingwanti (minbarra iċ-ċineg elastici) meta tkun qed tneħhuh.

Figura 21. Kif tneħhi r-respiratur (passi 1 sa 4)

L-aħħar oġġetti tal-PPE li għandek tneħhi huma l-ingwanti. Għandu jitqies l-użu ta' soluzzjoni bbażata fuq l-alkoħol qabel tneħhi l-ingwanti. Għandek tneħhi l-ingwanti skont il-proċedura deskritta hawn fuq. Wara li tneħhi l-ingwanti, għandha ssir l-iġjene tal-idejn.

L-esperti tal-ECDC li jikkontribwixxu (f'ordni alfabetika)

Cornelia Adlhoch, Orlando Cenciarelli, Scott Chioffi, Mikolaj Handzlik, Michael Ndirangu, Daniel Palm, Pasi Penttinen, Carl Suetens

Referenzi

1. L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO). Il-marda tal-Coronavirus 2019 (COVID-19). Rapport dwar is-sitwazzjoni – 29 2020 [aġġornat 19 ta' Frar 2020; referenza 25 ta' Frar 2020]. Ġinevra: WHO; 2020. Disponibbli fuq: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200219-sitrep-30-covid-19.pdf?sfvrsn=6e50645_2.
2. Iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) COVID-19 2020 [internet, referenza 24 ta' Frar 2020]. Stokkolma: ECDC; 2020. Disponibbli fuq: <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china>.
3. L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO). It-tifqigħa tal-marda tal-coronavirus (COVID-19) 2020 [referenza 24 ta' Frar 2020]. Ġinevra: WHO; 2020. Disponibbli fuq: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.
4. Iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) It-tifqigħa tal-coronavirus 2, sindromu respiratorju akut u sever (SARS-CoV-2): aktar trażmissjoni lil hinn miċ-Ċina – ir-raba' aġġornament 2020 [referenza 24 ta' Frar 2020]. Stokkolma: ECDC; 2020. Disponibbli fuq: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/SARS-CoV-2-risk-assessment-14-feb-2020.pdf>.
5. Iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) L-użu sigur tat-tagħmir protettiv personali fil-kura ta' mard infettiv ta' konsegwenza għolja 2014 [referenza 25 ta' Frar 2020]. Stokkolma: ECDC; 2020. Disponibbli fuq: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/media/en/publications/Publications/safe-use-of-ppe.pdf>.
6. Iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) Il-ħtiġijiet ta' tagħmir protettiv personali (PPE) f'ambjenti fil-qasam tal-kura tas-saħħa għall-kura ta' pazjenti b'coronavirus ġdid suspettat jew ikkonfermat (2019-nCoV) 2020 [referenza 25 ta' Frar 2020]. Stokkolma: ECDC; 2020. Disponibbli fuq: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs-healthcare-settings.pdf>.
7. L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) Il-Linji Gwida 2009 tal-WHO dwar l-iġjene tal-idejn fil-kura tas-saħħa [referenza 25 ta' Frar 2020]. Ġinevra: WHO; 2009. Disponibbli fuq: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44102/9789241597906_eng.pdf;jsessionid=3D5B6AF129FA5FA0F98F7D80DF80EC2D?sequence=1.